

været paa det rene med, at det vilde medføre en ikke ubetydelig Udgiftsforhøjelse; hvor meget kan være Genstand for Tvivl, men at Retsreformen vil medføre en ikke uvæsentlig Stigning af Udgifterne, har man fra alle Sider været klar over lige fra første Færd af. Ligeledes har det været klart for enhver, at Lovforslaget paalægger Befolkningen visse personlige Byrder, som den ikke hidtil har haft, f. Eks. den udstrakte Vidnepligt og den dertil hørende Forpligtelse til at rejse udenfor Jurisdiktionen. Endvidere den Forpligtelse, der paalægges til at være Nævning, hvilket heller ikke er noget, man har Lov til at sige nej til efter Behag. Men det, som hele Tiden har været Forudsætningen, er, at Befolkningen paa den anden Side skulde vinde ved Reformen, derigennem, at man fik en bedre, mere energisk og mere paalidelig Retspleje og for de civile Sagers Vedkommende i alle Tilfælde en betydelig hurtigere Retspleje, da det maa erkendes, at det er en Hovedmangel ved vor nuværende Civilproces, at Sagerne kun kunne fremmes saa overordentlig langsomt. Det er disse Fordele, vi have tænkt os, Befolkningen vilde naa ved dette Forslag. Selv om det nu maatte vise sig, at Udgifterne blive en Del større end af den ærede Justitsminister formodet, ja selv om man maatte mene, at de ville blive omtrent lige saa store, som Udvalgets Flertal her har anslaaet dem til, saa er det ikke desto mindre vor Opfattelse, at man ikke heraf bør føle sig afskrækket fra at gaa videre med Sagen. Vi tro, at dersom man kan opnaa Enighed om selve Lovforslaget, vil den vel være de Udgifter værd, som den vil medføre. Som ærede Medlemmer ville have set, har Udvalgets Flertal altsaa ment — og i denne Henseende er der ingen Forskel mellem Mindretallet og Flertallet —, at man ikke af de eventuelle Udgifter bør lade sig skræmme fra at fremme denne Sag videre. Men Udvalgets Flertal stiller i Overensstemmelse med sin tidligere Stilling til Sagen et Forslag, som gaar ud paa at føre Lovforslaget tilbage til den Form, hvori det blev vedtaget af Landstinget den 11. December 1903, hvorom Oplysning findes i Tillæg C. til Rigsdagstidenden for 1903—04, Sp. 129 fg. Det er altsaa det Forslag, Flertallet tillader sig at stille, idet det saa gaar ud fra, at Sagen gaar videre til 3die Behandling her, og derefter til det andet Ting, samt endelig sandsynligvis til Fællesudvalg. Til disse faa Bemærkninger skal jeg for Øjeblikket indskrænke mig.

Høst: Da det er blevet overdraget mig at anstille de Beregninger, vi have kunnet gøre om, hvor meget Retsreformen kan antages at ville koste, skal jeg tillade mig at fremsætte et Par Bemærkninger om de Resultater, vi ere komne til. De findes paa Bilag 3 til Betænkningen. Maa jeg dog først forudskikke den Bemærkning, at naar Beregningen for de allerfleste Poster hviler paa et Skøn, har det selvfølgelig ikke kunnet være anderledes, idet man jo egentlig har savnet et fast Grundlag at bygge paa. Jeg skal i saa Henseende blot tillade mig at anføre, at det f. Eks. slet ikke vides, i hvor mange Sager Nævninger ville komme til at medvirke. Det vides heller ikke, hvor mange Sager der vil komme direkte for Landsretten, eller hvor mange Vidner der vil blive ført i de enkelte Sager. Det er fremdeles ikke givet, hvor store Retskredsene skulle være. Som Følge heraf vides det heller ikke, hvor mange Dommere eller Politimestre der vil blive, og endnu mindre ved man, hvorledes deres Lønninger ville blive ansatte. Endelig er det ikke fastsat, hvor stor den Styrke skal være, som de statslønnede Politibetjente skulle udgøre, eller hvor store deres Lønninger skulle være. Kort sagt, alle disse Momenter bevirke, at det er umuligt at foretage en nøjagtig Beregning. Man kan kun opstille en Beregning, støttet paa et Skøn over de sandsynlige Udgifter. Jeg tror dog at turde sige — det kan jo omdisputeres —, at selv om det afgivne Skøn ikke kan anses for aldeles rigtigt, saa er det i hvert Tilfælde foretaget saa nøgternt, som det paa nogen Maade har været muligt. Som det vil ses af Oversigten i Bilag 3, er der en ikke ringe Forskel mellem det Resultat, Justitsministeriet er kommet til, og det, som Udvalgets Flertal kommer til med Hensyn til Bekostningerne ved Retsreformen. Jeg skal nu ikke gaa ind paa Detailler, men i saa Henseende henviser til de Overslag, der findes paa Bilag 3. Jeg skal blot i al Korthed fremføre et Par Punkter, som navnlig bevirke den ikke ringe Difference, som er fremkommen mellem Justitsministeriets Overslag og Flertallets. Det første Punkt er Lønningerne til Dommerne, navnlig til Landsretsdommere og Dommere i Københavns Byret. Her er man i Justitsministeriet gaaet ud fra de nuværende Lønningsforhold, medens vi have ment, at det var rimeligt at lægge til Grund de Lønninger, der vare foreslaaede af Proceskommissionen, og som ere noget højere, skønt det dog vist, naar den Tid